

Megjelenik szombaton délelőtt.
Lapzárta pénteken este.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Előfizetési díjak:
Egy évre . . . . . 10.— P
Fél évre . . . . . 5.— P
Negyed évre . . . . . 2.50 P

ZEMPLEN

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal Sátoraljaujhely, Széchenyi-tér 9.
Telefonszám: 21-96
Hirdetési díjak:
Hasábmillimétersoronként 16 fillér

Üzenet

Testvér, jogom van őszintén szólani hozzád, mert nemcsak a verőfényt jártam veled együtt, hanem a zimankót is. Jussom van hát szemedbe mondani az igazat akkor is, ha sebez.

Szánalmas vagy, Testvér és elszomorító. Ugy állsz a viharban, mint a megrémült gyermek, kit készületlenül lepett meg az idő. Állsz téttlenül és tehetetlenül futnál, de nem tudod hová, életőtönöd és a kapzsi önzés váltakozva kerget erre-arra. Minden eszedbe jut, mint végső menedék, csak az nem, ami természetes és egyszerű. Riadsz és másokat is riasztasz, tétovázol, kapkodsz, rémülten meredsz a jövőre, mely ront feléd, mint a döszült bika, s elfelejted, hogy ember vagy, s karodat tudod mozgatni a védekezésre.

Sötétlen mondd: rossz időket élsz, s nehéz napokat. Pedig nem az idők rosszak, csupán az ember, s nem a napok nehezek, mi vagyunk gyöngék, s hitványak hozzájuk. Szép a világ és jó, csak az ember rontja el időnként. Évszázadok alatt sokszor elromlott már, s rendre mindig helyre jött megint. Győzhetetlen az élet, akár a fű vagy az erdő. S bátran bizhatsz az évszakok rendjében, mert nem ember igazítja azt, hanem maga az Isten.

Ne félj, ne bujj, ne fuss sehová. Markold szorosan tied kezét, s ha veszedelem dübörög ajtód előtt: nyugodtan nézz a szemébe. A tisztákat, erőseket elkerüli a vész. Emberséggel küzdj a sorsodért, hogy megérdemeld a felkelő napot. Törvény a világban, hogy aki nem tud harcolni önmagáért, az nem való arra, hogy éljen.

Ne gondoldj most is apró önzéseidre, segíts inkább azokon, akik bajban vannak, mert rajtad is lesz, aki segítsen, ha bajba kerülsz. Ne engedj lelkedbe férközni a gyűlöletet, bármilyen emberi hitványsággal találkozna is össze. Példát mutass inkább a gyöngék felé, hogy erősödjének tőle.

A győzelem, a végső győzelem, Testvér, azé, aki megáll a helyén. Mint viharban a tölgyfa, melynek tépott lombján záporok multával mindig felragyog újra a szivárványos napfény. Csak az vész el, aki gyöngé. Aki falevél a szélben, akinek gyökere nincs, aki sulytalan, mint a pitypang léha magja. Csak az vész el, aki nem méltó arra, hogy éljen. Csak az vész el, aki elveszti önmagát.

Bizzál magadban, Testvér. Abban, hogy erős vagy, mert becsültes vagy, tiszta vagy. Ne mástól várj segítséget, ne álmodozz várral csodáról. A csoda benned legyen, mint rejtett csira a magban.

Semmitől se félj. Állj bátran és nyugodtan, ahol állani rendelt a sors. Nézz szembe a világgal, s gondoldj arra, hogy ahol Isten élni rendelt, ott nem vonhatja meg tőled senki a jogot.

Vitéz Füzesséry Sándor főszolgabíró látja el Zemplénben az alispáni teendőket

Mint korábban megírtuk, *Bornemisza Miklós* alispán betegségére való tekintettel ez év december 31-ig szabadságot kapott a vármegyétől. Egy ideig *Bogyay Kálmán* dr. vármegyei főjegyző helyettesítette, de ezen a héten ő is betegszabadságra utazott, s az egyik fővárosi klinikán áll gyógykezelés alatt.

Ezekre a körülményekre való figyelemmel, mint illetékes helyről értesülünk, a vármegye főispánja az 1886: XXI. tc. 87. paragrafu-

sában gyökerező jogánál fogva a vármegyei főjegyzői állásra vitéz *Füzesséry Sándor* sárospataki járási főszolgabíró helyettesítette be, aki így természetesen az *alispáni teendőket is ellátja* *Bornemisza Miklós* szabadságának tartama alatt.

Ugyanakkor a vármegye főispánja a vitéz *Füzesséry Sándor* behelyettesítésével úresedésben lévő sárospataki főszolgabírói hivatal vezetésére *Bakó Károly* dr. tb. főszolgabíró helyettesítette be.

Az alsózempléni egyházmegye közgyűlése

A háborus utazási nehézségek ellenére is szép számban gyűltek össze a lelképásztorok szerdán az alsózempléni református egyházmegye évi rendes közgyűlésére *Sárospatakon*. A közgyűlésen *Janka Péter* esperes olvasta fel gondosan összeállított és az egyházi élet minden mozzanatára kiterjedő esperesi jelentését, s ebben megemlékezett azokról a háborus nehézségekről, amelyekkel az

egyházközsegeknek a mai megpróbáltatásos időkben meg kell küzdeniük.

A közgyűlésen iktatták be egyházmegyei tanácsbírói tisztébe *Harsányi Gyula* kormányfőtanácsost és *Tóth Sándor* dr. sátoraljaujhelyi törvényszéki bírót. A megüresedett lelkészi főjegyzői állás betöltésére később kerül sor, s hír szerint erre egyhangulag *Keresztury László* szomatori lelképásztort választják meg.

20.000 pengős eredménnyel végződött Ujhelyben a Vöröskereszt gyűjtése

Az ország fővárosához és más vidékeihez hasonlóan *Sátoraljaujhelyben* is megtartották vasárnap és hétfőn a Vöröskereszt kétnapos gyűjtését. A gyűjtéshez az ujhelyi fiókegylet idejében megtette a szükséges előkészületeket, s ennek tulajdonítható, hogy a gyűjtés az esős, borus idő ellenére is minden *várakozást felülmúló*, szép eredménnyel végződött. Értesülésünk szerint összesen *huszezer*

pengőt lesz ki az ujhelyi gyűjtés végeredménye.

A két napon a város különböző pontjain a nagy lelkesedéssel buzgólkodó asszonyok és leányok urnákat állítottak fel, a leventék pedig gyűjtőivekkel keresték fel a lakosságot. A gyűjtést mindkét nap nagy szeretettel irányította dr. vitéz *Fáy Istvánné* hadtestfőpolonő és *Mattyasovszky Kálmán* elnök.

Zempléni földben nyugszik három aradi vértanu gyóntatója

Kegyeteles érzésekkel ünnepli minden esztendőben az ország magyarsága október hatodikát, a hazánk szabadságáért mártíriumot szenvedett tizenhárom aradi vértanu halálának évfordulóját. De sehol se szoktak olyan megható ünnepet tartani, mint a zempléni *Imreg* községben, a minorita rendház udvarán, ahol *Sulyánszky Eusztach*, *három aradi vértanu* utolsó gyóntatója és lelkiatyja nyugszik.

Három katolikus hős tábarnok: *Aullch*, *Pöhltenberg* és *Damjanich* ugyanis *Sulyánszky Eusztachot* kívánta maga mellé gyóntatónak és kísézőnek az utolsó utra, aki

ebben az időben az aradi gimnáziumban volt tanár. Az utolsó percig együtt volt a hősökkel és szenvedésük láttán *fájdalmas sírás tört elő szívéből*. A kegyetlen önkény nem hagyhatta bosszulatlanul ennek az együttérző részvétnak ilyen őszinte megnyilvánulását, ezért előbb *Olmützbe* vitette a bécsi udvar, majd *Imregre* hurcolták és az ottani kolostor pincészerű odujába zárták.

Itt raboskodott a kiegyezésig. Kiszabadulása után az aradi minorita rendház főnökévé nevezték ki, de élete végének közeledését érezve, *Imregen* kívánta eltölteni

hátralévő éveit. Itt is halt meg 1875 december 7-én, s az *imregi templom udvarán* temették el a kereszt tövében. Azóta az imregi minorita atyák a környék magyarságával együtt kegyeteles érzésekkel ápolják *Pater Sulyánszky Eusztachnak az aradi vértanuk történetével egybefonódó emléket*.

Kegyelettel áldozott a város az aradi vértanuk emlékének

Hagyományos külsőségek között, bensőséges érzésekkel ünnepelte *Sátoraljaujhely* hazafias közönsége az aradi tizenhárom hős tábarnok halálának 95. évfordulóját.

A középületek és intézmények gyászlobogót tűztek, s az egyes felekezetek templomaiban délelőtt 9 órai kezdettel gyászistentiszteletet tartottak, amelyeken a katonai és polgári hatóságok hivatalos kiküldöttikkel képviselték magukat.

Felhívás!

Az Országos Nemzetvédelmi Szövetség ezúton szólítja fel *Bajtársait*, hogy a *Nemzetőrségbe* azonnal jelentkezzenek. Vidéki városokban a *Nemzetvédelmi Szövetség* helyi vezetőinél, az egyes községekben pedig a megalakult községi, illetve járási helyi csoportok vezetőinél kei jelentkezni.

Nemzetvédelmi Keresztes Bajtársak! Magatartásunkon mulik nemzetünk sorsa. Az idő elérkezett. Örheleinkre kell állnunk. *Jelentkezze Nemzetőrnek!* Vitéz *Faragó Ede* s. k. az Országos Nemzetvédelmi Szövetség miniszteri biztosa.

Leánytanulók is járhatnak a piarista gimnáziumba

A sátoraljaujhelyi kegyes tanítórendi gimnáziumban a tanítás október 9-én, *hétfőn reggel 8 órakor megkezdődik*. A vidéki tanulók nem kötelesek résztvenni a tanításon, ebben az esetben otthon készülnek el és a tanév végén *díjtan magánvizsgát* tehetnek.

Magyarország hercegprímásának engedélyével ebben az iskolai esztendőben *leánytanulók is bejárhatnak a gimnáziumba*. Beiratkozásuk ugyancsak 9-én, *hétfőn reggel* lesz.

— *Megkezdődik a tanítás a Carolinumban és a Flupolgariban*. A Carolinicum leánynevelő intézet rk. polgári leányiskolájában október 9-én reggel fél 8 órakor lesz a *Veni Sancte*. Utána rendes tanítás. Az áll. polg. fiúiskolában a tanítás okt. 9-én kezdődik a helybeli és bentlakó tanulók részére. Reggel 8-tól a III. és IV. o., d. u. 1-től az I-II. o. tanulók jöhetnek. Vidékről bejárni nem lehet; ezekről később intézkednek.

Évszázados feljegyzések Tokajhegyaljáról, ahol a szőlőművelés volt a lakosság főfoglalkozása

Különös, melengető érzés fogja el az embert, amikor megáll a tokaji Nagyhegy tetején. Nem is csoda, hiszen *nincs még egy földrajzi nevünk*, amelyről a költők, tudósok annyit irtak volna, mint Tokaj boráról. Ha csak kiejtjük is a nevét, hirtelen finom izek futnak össze a szánkban, s nincs a világnak olyan kulturált helye, ahol ennek a kemény őt magyar betűnek hallatára a szemek ösztönszerűen fel ne csillannának.

Más esztendőben ilyenkor már megcsörrentek a kádak az udvarokon vagy kint az aranyban uszó hegyoldalak borházaiban, s Tokajhegyalja népe boldogan készülődött a legkedvesebb „mezőgazdasági” munkára; a szüretre. Ezidén azonban közömbösebb, csendesek a szőlősgazdák, kihaltak a piroscserepes borházak. Nektár, aranytermő szőlőág helyett *Jégeső és peronoszpóra* neve hallatszik mindenfelé, amely már hetekkel ezelőtt megtartotta a maga könyörtelen, fekete szüretjét.

Nyakba önthető arany

Igy hát a hajdani boldog s gazdag szüretnek emlékeit a költőknek és a dohányzárga pergámenekben találhatjuk meg. Mert ha belélapozunk a költők és írók műveibe, tapasztalhatjuk, hogy Mátyás király udvarának humanistáitól kezdve a legmodernebb regényírókig el nem mulasztánának egyetlen kínálkozó alkalmat sem, hogy Tokaj, Mád, Tolcsva, Tállya, Patak, Ujhely hegyeinek mézédus szőlőjéről vagy *páratlan zamatu aszujáról* meg ne emlékezzenek. Bocatius, Bessenyei, Kazinczy, Jókai, Eötvös, Petőfi, Mikszáth, Komáromi, Krudy Gyula szívesen elkalandoznak a tokaji hegyeken és magasztalják azok nyakba önthető, olvasztott aranyát.

Petőfi előbb 1844-ben, másodszor pedig 1847-ben jár ezen a vidéken és elragadtatással írta utileveiben, hogy „ezeken a hegyeken az *öröm istenei laknak*, innen küldik szét a világba apostolait: a palackokba zárt arany színű lángokat, hadd prédikálják mindenütt a népeknek, hogy a föld nem a siralomvölgye”. De a magasztalásban talán Jókai ment legtovább, mert ő a magyar címer harmas halma mellé *negyedikkül magdát a tokaji hegyet* akarta odavésetni.

Pallos a szőlőmunkások ellen

Tokajban a levéltári adatok tanúsága szerint a lakosság főfoglalkozás régen nem a földművelés, hanem a *szőlőtermelés volt*. Már Anonymus is említi azt a földvárat, amelynek a honfoglaláskor Turzol vezér volt a birtokosa. Ez a vár évszázadokon keresztül nemcsak a vitézi életnek, hanem a sokkal békésebb természetű szőlőművelésnek is központi helye volt.

Tokaj ugyanis azt a kiváltságot élvezte, hogy ha idegen jobbágy érkezett a városkába, s *lefizette a tizenégy pénzt*, és elvégezte a város területéhez tartozó szőlőkben a kiszabott munkákat, akkor végérvényesen letelepedhetett és to-

kaji polgárrá válhatott. Ha azonban a jobbágy nem művelte a vári szőlőket „*illelmesen és bősültesen*”, akkor feje felett megsuhogtatták a széles pengéjű pallost. Ez azonban inkább csak afféle ijesztgetés volt, mert a levéltárban ma is látható hatalmas pallossal csak egyszer fejezték le egy sokat vétkező szőlőmunkást.

Borban fizetik a tandíjat

A határrezsek, dőlutak ősi elnevezései és a városi törvények is mind a tokajiak történelmi értékű szőlőkultúráját bizonyítják. A városka levéltárának kétségeltlenül egyik legbecsebbebb darabja az a *börköltéses törvénykönyv*, amelyet 1610-ben íratott meg Tokaj saját használatára. Ebben is több olyan rendelkezést olvashatunk, amely kapcsolatban van a tokaji szőlőműveléssel. Mindjárt az elején találunk egy óvatossági rendszabályt a *borhamisítás megakadályozására*. Aki ugyanis bort akart eladni, előbb tartozott minden hordó után egy pintnyi mintát elvinni a városbíróhoz. Ő azt megízlelte és azután szabta meg az arát és adta meg az engedélyt az eladásra.

Egy másik szakaszból tudhatjuk, hogy a reformáció idejében középiskolája is volt Tokajnak és az *iskolamesterek borban kapták a fizetésüket*. Minden tanítató szőlő-

tartozott évenként befizetni egy köböt bort „*beiratási díj*”, ezenkívül még külön iandíjat, azt is borban. Éspedig az ábécés növendékek után egy köböt, az olvasó növendékek után két köböt, a magasabb osztályba iratkozók után, vagyis akik minden leckét hallgattak, *egy cseber bor volt az évi tandíj*.

A szőlőpásztor esküje

Mindjárt az utána következő paragrafusban egy esküszöveg olvasható, s ezt a *szőlőhegyek pásztor*a tette le hivatalba lépése előtt a városi tanács kezébe. Fogadalmat tesz ebben a szőlőpásztor, hogy „*a rám bízott szőlőket, s alattok lévő gyümölcsöket nemcsak a rossz emberektől, sőt minden kárt tévő madaraktól is megoltalmazni minden tehetőséggel és inasaim által is megoltalmaztatni igyekezem. Gyümölcsfákat, szőlőkarókat nem vesztegetek, fel nem tűzelek.*”

Igy beszélnek az írók és leltárakban őrzött régi emlékek az évszázados hegyaljai szőlőkultúráról. S ha ma szomorú, fekete szüretnek nézünk is elébe, találunk vigasztalást a múltban, mert ezek a lelkes megnyilatkozások mind azt bizonyítják, hogy a tokaji bor valóban mindenkor a *borok királya és a királyok bora volt*.

Hegyi József

A légmentes parancsnokság felhívása

Az utóbbi napokban csend honol városunkban, ée nem lehet tudni, hogy ez nem vihaz előtti készülődés jele-e. Azért óva intjük városunk polgárait, hogy ne bízakodjanak el, s pontosan tartásuk meg az előírt utasításokat. Városunkban az *elsőítettés lámpagyújtáskor kezdődik és addig tart míg sötét van*.

Ha figyelemmel kísérjük a bombázott városokból befutott híreket, tapasztalhatjuk, ott volt a kaj, szerencsétlenség, hol a lakosság fe-

gyelmezetlenül viselkedett, kíváncsiskodott. Nyomatékosan kérjük azért a lakosságot, hogy *szigorúan csak azok tartózkodhatnak légiradó alatt az utcán, kiket hivatali beosztásuk kényszerít erre*.

Mint hogy ellenségeink rájöttek, hogy sokan kertekben töltik a veszelyes órákat, ezért itt pásztázták végig a védteleneket. Lehetőleg kerüljük tehát a kertekben való tömeges tartózkodást. Ha nincs más menedékünk, egy egy nagy fa tövében *lapuljunk meg a földön*.

Megvendégeli a Bodrogköz magyarsága az átutazó székely menekülteket

Megemlékeztünk már arról a testvéri együttérzésről és szeretetről, amellyel Zemplén vármegye magyarsága a *sorsüldözött székely menekülteket* fogadja. Különösen a sárospataki bajtársi szolgálat végzett az első napokban és végez ma is a maga jól kiépített szervezeteivel áldásos munkát a sebesültszállító és menekülteket hozó vonatok fogadásával.

Ezuttal hasonló áldozatos működésről adhatunk számot, amelyet a *bodrogközi magyarság* végez a perbenyiki állomáson. Amikor ugyanis megérkeztek oda az első menekültszállítmányok, *Raddcsy György* főszolgabíró felhívására azonnal megmozdult a bodrogközi községek lakossága és *valósággal versenyeztek egymással az áldozathozatalban*. Az első vonat székely menekültjeit; 120 fel-

nőttet és 32 gyermeket *Királyhelme*c, *Perbenyik és Laca* vendégelte meg, s pillanatok alatt összegyűjtötték erre a célra 10 mázsa burgonyát, 200 drb tojást, 15 kg. szalonnát, 300 kg. kenyeret, 1 mázsa almát, 300 liter tejet, sok-sok vajjal, turót, süteményt, zsirt, cukrot. Ott nyomban az állomáson levágtak egy hizott sertést és *meleg ételt szolgáltak fel* a menekülteknek a helmei Mansz lelkes asszonyai és leányai *Raddcsy Györgyné* elnök-*nő* odaadó irányításával.

Azóta a testvéri segítségnek meghatóbbnál — meghatóbb példáit mutatják a Bodrogköz lelkes magyarjai. *Nincs olyan község*, amely ki ne venné részét az áldozatos munkából. Valósággal hegymagasságban halmozódnak fel az állomásépületben az élelmiszerkészletek. Az egyik uradalom

Elveszett a Borsi falu mentén vezető országuton egy értékes ezüstneműt tartalmazó kis sötétsárga készítésű. Megtalálóját jutalomban részesül, ha beadja Saujhely, Sennyey-u. 8. alá.

egy hizott sertést küldött, a másik egy borjút, de még a *legszegegyebb család is boldognak érzi magát*, ha csak egy darab fehér kenyérrel vagy pár darab tojással is hozzájárulhat drága véreink, székely testvéreink megsegítéséhez.

A perbenyikihez hasonló lelkes bajtársi szolgálat fogadja a menekülteket a nagygyéresi állomáson is, amelyet a községi előjáróság szervezett meg. Az *állomásfőnökség* Perbenyiken és Nagygyéresen is a legteljesebb készséggel segíti a lelkes asszonyokat és leányokat áldozatos munkájukban.

Adományok a hadikórháznak

A sátoraljaujhelyi hadikórház céljaira ujabban érkezett nemeszervi adományokat az alábbi részletezés szerint nyugtazza őszinte köszönettel a sebesült bajtársak nevében dr. vitéz *Fáy István* hadtestfőpolgármester:

Szomotor: 37 szeretett csomag, Zemplénagárd: 1152 tojás, Tállya asszonyai: 2 nagy láda gyümölcs, Mád: elemista növendékei: 210 56 pengő.

Lipcsei Béláné piaci árus 1 q dinnye, Bessenyei Zénó: 1—1 putony szőlő és szilva, gr. Széchenyi-Wolkenstein Ernőné: 70 kg. körte, Grosse Gyuláné: 17 kg. gyümölcs, Szejkey János: 4 kenyér, 40 kg. alma, Kossuth Ferenc: 1 nagy kosár gyümölcs.

VILLÁM HIREK

○ Tállyán október 19-én állat- és kirakodóvásárt tartanak.

♂ Az ujhelyi rendőrségre azonnal be kell szolgáltatni azokat a rádiókat, amelyeket egyesületek, testületek vagy magánosok ideiglenes használatra átvettek.

× A vármegyházán és városházán az újabb rendelkezés szerint délelőtt 8—2-ig és délután 4—6 ig van hivatalos óra.

✕ A kultuszminiszter a középiskolákban új vizsgadíjakat állapított meg.

193—189/1944. vhszám.

Árverési hirdetés.

Dr. Adriányi Béla sátoraljaujhelyi ügyvéd által képviselt Mészák Ernő és neje végrehajtók javára pálházai lakos végrehajtást szenvedő ellen 733 P tőke és jár. erejéig 1944. évi augusztus hó 30. napján le- és felül foglalt és 1380 P-re becsült alábbi ingóságokra az árverésnek végrehajtást szenvedő lakásán: Pálháza községben leendő megtartására határnapul 1944. évi október hó 20. napjának délelőtt fél 11 óráját tűzöm ki, amikor a bíróság lefoglalt butorokat, ágy, asztalait, 2 drb. sertés, faragatlan tölgy rönk fa, széna, 3×5-ös boconádi kaptár s egyéb ingóságokat a leg-többet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén az 5610—1931. M. E. r. értelmében 1/2 ad értékben — becsáron alul is — el fogom árverezni.

Sátoraljaujhely, 1944. szept. 27.
Hazay Béla sk.
3583 kír. járásbírósgát végrehajtó.

MI

Az első kor kez óráig tar

Hulló

Hullógó Terítve a Rásút a Do oly b Hullógó

Elhervad Örömröz Búbánat — Hullj

— B u j lelki külsősége sárnap S gyöt lelki lásig meg az ősi R tástát Kó mátus lel — H a Ilona (S József (5-én tart egyházi (Minden — A

szelírás 1926. kő férfaikat, tonai sz vonatkoz meg. Az goknál m 15-ig je

— H a vánne sz bírósági 30-án 75 ujhelyben vánne né vármegye az édeste után tem utca 16. részvét n

Szaj

SZ 2 kőn

— A ját fog

A hegyk felhívja hogy a borkészle reti ered feltétlenül illetékes százaléka ményber részeseith

— H sz. Mor évében, évében hó 3-án A megb tal szere István le pástor temetés 5-én Le

A k iskolái delmi sz sok oki gimnázium napi dél lesz. Gy naziun

MI ÚJSÁG?

Az elsőtétítés lámpagyújtás-kor kezdődik és reggel 6 óráig tart.

Hulldogál a fa levele

Hulldogál a fa levele,
Terítve az udvar vele,
Rásút a nap, de oly búsan,
Do oly búsan, szomorúan.
Hulldogál a fa levele.

Elhervadtál reménységem,
Örömrózsza nem nyit nékem,
Búbánattal szívem tele
— Hullj csak, hullj csak, fa levele.

Juhász Géza

— **Beiktatták Szerencs** uj lelkipásztorát. Ünnepeles külsőségek között iktatták be vasárnap Szerencsen Faragó Györgyöt lelkipásztori tisztébe. Zsufolási megtelet ebből az alkalomból az ősi Rákóczi-templom. A beiktatást Kósa-Szabó Pál mádi református lelkipásztor végezte.

— **Házasság.** Nemes Kállay Ilona (Sárospatak) és Halász I. József (Sátoraljaujhely) október 5-én tartották esküvőjüket a nyiregyházi róm. kat. templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A férfi lakosság összeírása.** Összeírják az 1896–1926. között született mindazon férfiakat, akik nem teljesítenek katonai szolgálatot. Az összeírásra vonatkozólag hirdetmény jelenik meg. Az ebben megjelölt hatóságoknál minden érdekeltnak október 15-ig jelentkezni kell.

— **Halálozás.** Mészáros Istvánné szül. Tóth Mária, ny. járásbírósi elnök felesége szeptember 30-án 75 éves korában Sátoraljaujhelyben elhunyt. Mészáros Istvánné néhai Tóth Alajos Zemplén vármegyei tisztii főügyésznek volt az édestestvére. Október 2-án délután temették el a Dókus Gyula-utca 16. számú gyászházából nagy részvét mellett.

Szajharmonikát

nagy választékban

SZABÓ PÁL

könyv, papír, foto, játék
kereskedésében

— **Adókedvezmény a saját fogyasztásu bor után.** A hegyközségi tanács elnöksége felhívja a szőlősgazdák figyelmét, hogy a saját fogyasztásra szánt borkészletüket és a várható szüreti eredményeket október 15-ig feltétlenül jelentsék be az erre illetékes hatóságnál, mert az 50 százalékos fogyasztási adókedvezményben csakis ebben az esetben részesíthetők.

— **Halálozás.** Papp Istvánné sz. Morvay Etelka életének 62. évében, boldog házasságának 40. évében hosszas szenvedés után f. hó 3-án Legenye községben elhalt. A megboldogult és a környék által szeretett nagyszonyban Papp István legényei református lelkipásztor h. hitvesét gyászolja. A temetés nagy részvét mellett f. hó 5-én Legenye községben folyt le.

A kereskedelmi középiskolában és a női kereskedelmi szaktanfolyamon az előadások október 9-én kezdődnek a gimnázium épületében. Minden-napi délelőtti és délutáni tanítás lesz. Gyülekezés első nap a gimnázium udvarán.

Halálos korcsmai verekedés Tallyán ismeretlen tettessel és ismeretlen halottal

A csendőrség jelentése alapján október 6-án helyszíni szemlére szállt ki az orvosszakértőkkel Mészáros Gyula dr. törvényszéki vizsgálóbíró Tallydra, ahol az egyik korcsmában halálos végű verekedés történt.

Az eddigi adatok szerint néhány idegen áliampolgárságu férfi mulatott a korcsmában, s a mulatozásból heves összeszólalkozás,

majd pedig verekedés lett. Verekedés közben az egyik jól megtermett férfi kést rántott elő és azzal teljesen átmetsette társa nyakát, aki pillanatok alatt kisenvedett.

A gyilkos szörnyű tette láttán kerekelt oldott, és mindeddig nem sikerült megállapítani a kilétét. A halottat sem ismerte fel senki és zsebeiben sem találtak semmi személyazonossági igazolványt.

Gépkocsigázolás az országuton

Hazafelé igyekezett a szomori országuton Vendel István 16 éves gazdaiifju, s már éppen a lakása elé érkezett, amikor egy gépkocsi utolérte és a saját kapujuk előtt elgázolta. Hozzá tartozói azonnal segítségére siettek, de

már nem lehetett megmenteni, s hamarosan meghalt.

Szerdán hivatalos bizottságszállit ki a községbe és a boncolás adatai alapján megállapították, hogy *tűdöröncsolás és koponyaalapi törés* okozta a szerencsétlen véget ért fiatalember halálát.

Sátoraljaujhelyi beszélgetés a tábori Varieté Színház vezetőségével

A Földessy Sándor t. százados vezetése alatt működő Varieté Színház Sátoraljaujhelyen utazott keresztül. Két hatalmas tehérgépkocsi szállította a neves színészeket és színésznőket. Csütörtökön délelőtt Sátoraljaujhelyben tartózkodtak és így munkatársunknak alkalma volt beszélgetést folytatni velük.

Vitéz Földessy Sándor m. kir. százados, volt szinigazgató elmondta, hogy az ő társulata ma az egyetlen működő frontszínház, amely Galiciában, Bukovinában és

a Kárpátokban szórakoztatta a honvédeket. Szinte mindennap más állomáshelyen játszottak. Társulatának tagjai olyan dicséretes munkát végeztek, hogy a *hadvezetőség* től dicsérelt elismerésben részesültek. Most pihenni térnek haza rövid időre, hogy nemsokára újra megkezdjék munkájukat.

Bucsuzól megígérte vitéz Földessy Sándor, hogy visszatele jövet, amennyiben lehetséges lesz, legalább egy alkalommal Sátoraljaujhelyben is szerepelnek. Ujhely lakossága pedig szeretettel várja a tábori frontszínház katonáit.

— **Csak egy vonatpár közlekedik Budapestre.** Október 2-től kezdve ismét korlátozták a Máv vonalain a személyforgalmat. Ujhelyből csak a 0-07-kor induló és ide 6-41-kor érkező személyvonattal utazhatunk Budapestre és vissza. Ezen kívül Miskolcra Szerencsre indul 7-40-kor és 17-50-kor két munkásvonat, de ezeken csakis vasúti, postai, közigazgatási alkalmazottak és diós-győrvasgyári munkások utazhatnak.

— **Mikor legerősebb a fogfájás.** Az újabb tudományos kutatások eredményei bizonyítják, hogy a fájdalommal szemben nem egyformán vagyunk érzékenyek a nap bármely szakában. A fogfájás például legerősebb délután 6 óra tájban. A különösen fájdalmas beavatkozásokat hagyjuk a nap más órájára és legyünk tekintettel erre a körülményre a fájdalomcsillapító porok bevételénél is.

Hirdetmény

A néh. Szedlák János-féle alapítvány tulajdonát képező ingatlanokra, ugymint Sátoraljaujhely gyártelepi területen lévő 3524. számú telekkönyvi betétben 1058/2. hrsz. alatt 7 kat. hold 870 □-öl, továbbá a 122. sz. tkvi betétben 1064 hrsz. alatti 4 kat. hold 287 □-öl, az 512. számú tkvi betétben 5522. hrsz. 1333 □-öl, a 2534. sz. tkvi betétben 5524. hrsz. 666 □-öl és a 2041. tkvi betétben 1060/3. hrsz. alatti 296 □-öl, valamint a sátoraljaujhelyi 3520. számú tkvi betétben 6001/1. hrsz. alatt 787 □-öl, az 512. tkvi betétben 6003. hrsz. 1573. □-öl és végül a beltelekben 55 □-öl összesen: 19 magyar hold és 655 + ölnyi szántó föld és rét haszonbérbeadására 1944 október 15-én déli 12 órakor, a sátoraljaujhelyi róm. kat. el. fiu iskola tanácstermében (gr. Somogyi Ilona-u. 3. sz.) nyilvános árverést tartunk azzal, hogy a fenti ingatlanok a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe lesznek adva.

Vagyonkezelő bizottság.

Mindenféle kisüstön főtt palinkát

legmagasabb napi áron előnyös feltételekkel leköti

KEBÉK GYÖRGY
gyümölcspálinka közvetítő irodája
Budapest, XI., Kanizsai u. 24.
Telefon: 469 363.

Olchváry Dezső lett az új tokaji főszolgabíró

Mint lapunk zártakor értesültünk, a belügyminiszter a tokaji főszolgabírói állásra Olchváry Dezső sátoraljaujhelyi tb. főszolgabíró nevezte ki.

A vármegyei közigazgatás egyik legnépszerűbb tagjának kinevezése általános meglepetést és örömet keltett az egész vármegyében, mert Olchváry Dezső személyében egy kitűnően képzett közigazgatási vezetőt kap a tokaji járás.

Új vonatpár a kisvasutakon

A kisvasutak üzemvezetősége értesíti az utazóközönséget, hogy f. hó 6-tól kezdődőleg egy új vonatpárt helyezett forgalomba Nyiregyháza—Sátoraljaujhely viszonylatban. Nyiregyháza Bessenyei-térről indul a 102. sz. gyorsmotorvonat 9-46-kor és Sátoraljaujhely Főutcára érkezik 12-56-kor. Vissza Satoraljaujhely Főutcaról induló 115. sz. motorvonat Nyiregyházig közlekedik. Sátoraljaujhely Főutcaról indul 13-10-kor és Nyiregyháza érkezik 16-28-kor.

Közlök továbbá, hogy a Sátoraljaujhelyből 18-05-kor induló 315. sz. motorvonat nem Perbenyikig, hanem csak Cigándig közlekedik. A Perbenyikről 21-30-kor induló és Cigándig közlekedő 324. sz. motorvonat további intézkedésig elmarad.

— **Lopás miatt letartóztatták.** Három társával behatolt egy lakásba Ladamócon Samarik János és onnan nagyobb értékű ruhaneműt loptak el. A csendőrség elfogta őket és bekísérte az ügyészségre, ahol előzetes letartóztatásba helyezték.

— **Sértő kijelentéseket tett az államra.** Kis Kremmer Mihály budapesti lakos, aki jelenleg Sátoraljaujhelyben tartózkodik, részeg állapotban megmondatlanul a magyar nemzetre sértő kijelentéseket tett a kocsmában. Feljelentették és megindították ellene a bünvádi eljárást.

— **Hosszabb időre ellátják élelmiszerekkel a háztartásokat.** A közellátási felügyelőség közlése szerint a minisztérium terve vette, hogy a jegyhez kötött cikkek közül hosszabb időre ellátják a háztartásokat és ezáltal a legfontosabb élelmiszerek fogyasztásának zavartalanságát a lehetőség határain belül biztosítják.

Uradalmi fajalma

kisebb-nagyobb mennyiségben a legolcsóbb napi áron beszerezhető
DUBAY JENŐ
csemege üzletében
Sátoraljaujhely

Azt beszélnek,

hogyan az utóbbi napokban Ujhelyben börtönvásárlási láz fogta el az embereket. Egyes ijedt új gazdagok 2-3000 pengő értékű börtönöt vásároltak már a Hanga-boltban....

hogyan a zempléni „hazafiak” is nagy elszáradással érdeklődnek a 40-60.000 pengős svájci és svédországi utlevelek iránt. Hir szerint egyeseknek, amióta zsebükben érik az idegenbe kaput nyitó passeportot, egészen megijött a hangjuk.

hogyan a jövő héten megkezdik Ujhelyben is a zsidóholmi értékesítést.

SPORT

Máv-Sac — Miskolci VSC 1:1 (1:0). KB. bajnoki. Sátorajauhely. Vezette: Mágori. Az erősen tartalékos Máv-Sac támadásaival kezdődik a mérkőzés és az első félidő közepéig nagy nyomás alatt tartja a miskolciak kapuját, de csak a 40. percben éri el a Máv-Sac a gólját. Mester a balszélről igen nehéz szögéből lö nagy gólt. Hatalmas taptot kap érte. A II. félidőben védekezésre rendelkezik be a Máv-Sac, majd a kemény játékot durvasággal is tarkítja. Ezért Mágori játékvezető Mestert kiállítja. A kiállítás meglátszik az ujhelyi csapaton. Csatársora teljesen visszaesik. A Várhegyi kezelése miatt megítelt 17 méteres büntetéstől Miskolc kiegyenlít.

Holnap Percesen a PTK csapatával játszik KB. bajnoki mérkőzést a Máv-Sac csapata.

A sátorajauhelyi Levente csapata Ujhelyben a dohánygyár mögötti sportpályán a sárospataki német katonaválogatottal játszik barátságos mérkőzést.

Bejárónőt keresek

azonnali belépésre, a délelőtti órákra. — Jelentkezni lehet gróf Széchenyi-Wolkenstein Ernőné-u. 30. szám alatt.

MOZI

Ma, szombaton, vasárnap és hétfőn: Magyar kívánságverseny. (Magyar.) Kedden és szerdán: Párisi hidak alatti. (Német.)

Csütörtökön és pénteken: Két boldog ember. (Német.) Szombaton, vasárnap, hétfőn és kedden: Kalotaszegi madonna (Magyar.)

Az előadások hétfőnap és vasárnap egyaránt 3/4 és 5/6 órákor kezdődnek.

Párisi hidak alatt. Egy veszedelmes szélhámosról szól ez a kitaláló franciayelvű bűnügyi filmjáték. A szélhámos zseniális trükkkel akar egy gazdag lányt feleségül venni. Kisérőfilm: Európa hirdető.

Két boldog ember. A kitaláló németnyelvű filmvígjátékban két ügyvéd vetélkedése elevenedik fel sok mulatságos jelenetben. Kisérőfilm: Európa hirdető.

Kalotaszegi madonna. A nagyszerű magyar filmvígjáték egy romantikus szerelem küzdelmeit mutatja be sok meghatározó drámai jelenetben. Főszereplők: Adorján Éva és Sárdy János. Kisérőfilmek: Magyar és Ufa világhíradók.

Az egész piac közönsége üldözte a rovottmultu zsebmetsző asszonyt

Káposztát vett a hetipiacon a reggeli órákban egy ujhelyi asszony, akinek az ura frontszolgálatot teljesít. Éppen a zsebébe nyult a pénzért, de pénz helyett egy idegen kezét fogott meg, s megdöbbenve vette észre, hogy egy idősebb asszony kotorászik a zsebében. A tolvajt megragadta és vinni akarta be a rendőrségre, de az egy vigyázatlan pillanatban a pénzzel együtt futásnak eredt és a Meczner Gyula-utca 5. számú házában eltűnt.

A károsult asszony segítségért kiáltott, mire az egész piac közönsége megindult a zsebmetsző után. Közben a rendőrségi nyomozók is megérkeztek és többször

teljesen átfésülték az udvart és a lakást. A pénzt megtalálták, de a tolvaj asszonynak nyoma veszett. Az egyik kiváló detektív azonban nem nyugodott, s amikor teljesen kivételte az egész lakást, hirtelen gyanusnak találta az egyik két-szárnyú ajtót. A kilincset megrátozta, s a kettős ajtó között lapulva elfogta a tolvajnőt Helmecki Józsefné 50 éves rovottmultu bodrogalmi lakos személyében.

Kihallgatásakor kiderült, hogy egy veszedelmes zsebmetsző került a rendőrség kezére, aki csak nem régen töltötte le 8 havi büntetését. A további eljárás végett átadták az ügyésznek.

Ha a képességazda felönt a garatra

Aldomást ittak júliusban az aratás befejezte után Alsóberecki községben a képések. Este azután annak rendje-módja szerint hazamentek, de O. Ferenc 35 éves képességazda még visszaindult a korcsmába, ahol alaposan felöntött a garatra.

Zárórakor a korcsmárosné felszólítására sem akart távozni, mire az egyik szomszéd segítségével

sikerült kitessékelni a korcsmából. Emiatt a képességazda haragra lobbant és egy dorongot felkapva, beverte a korcsmárosné ajtaját és újra behatolt a korcsmába, ahol fenyegetőzni és káromkodni kezdett.

Feljelentés folytán ügye Pócsy János dr. törvényszéki egyesbíró elé került, aki nem jogerősen két-havi fogházra ítélte.

A NÉVTELEN OLVASÓ KÖZBESZÓL:

Hatvan fillér egy doboz „fekete” gyufa

Idősebb és közellátásunk szempontjából fontosabb panaszal nem is foglalkozhatott volna a Zemplén, Szerkesztő Ur, mint az ujhelyi gyufakérdéssel. Különösen sürgős ennek a kérdésnek az elintézése márcsak azért is, mert közelednek a hosszú őszi és téli esték. A villanyfogyasztást korlátozták, így nagy szükség van gyufára.

Gyufa van elég, mert tudom-

sunk van róla, hogy feketén 60 fillérért kapható egy dobozzal. Egyik „jószívű” trafikosunk pedig egy nagypipáju urnak egyszerre 100 dobozzal is adott. Arról is beszélnek, sőt feljelentést is tettek, hogy egyik árusító lakásán gyufát halmozott fel. A bajon csakis a Zemplén névtelen olvasója által igen helyesen ajánlott háztartási gyufajegy bevezetése segíthet. Tisztelettel: sz. ő.

ÜZEN A FRONT

Szerelteknek, barátainknak, ismerőseinknek csókjaikat, üdvözléseiket küldik: Zsitos László zls és katonacsaládja P. 728-ról, üdvözlök a Zemplén olvasóit is. Gergely László örm. V. 787-ről kéri szüleit, gyakrabban írjanak, mert már régen nem kapott tőlük postát, a Zemplént is küldjék. M. 130-ról Dancs József örm. a Begala családnak is, továbbá Likota szkv. és Pásztor István hov. Molodován László örm. P. 728-ról Tálás Jánosnak is. Hadari Kálmán honv. V. 672-ről az ujhelyi fiúknak és lányoknak. A. 291-ről: Hochvárt József tiz. a 66. szám alá egy kislánynak is, Budai István honv. Taktaharkányba és Tiszalucra egy kislánynak, Varga Dániel honv. egy kislánynak is Erdőbényére, Srej Ferenc honv. Borsiba egy kislánynak, Csabai Gyula honv. a Bacsó-családnak is, Andu Kosztyu Pál honv. az ujhelyi lányoktól több levelet vár; fenti bajtársaink egészségüket, kéri hozzátartozóikat, ne aggódjanak értük, ellenben több levelet küldjenek nekik.

MEGHÍVÓ.

A Zemplénummegyei Közjóléti Szövetkezet 1944. október hó 20.án délelőtti 9 órai kezdettel hivatali helyiségében, Sátorajauhely, Mojnár I.-u. 2. I. alatt tartja I. évi rendes közgyűlését.

Határozatképtelenség esetében újabb rendes közgyűlés 1944. október 27.én délelőtti 9 órai kezdettel ugyanott lesz megtartva, amely közgyűlés a jelenlevő üzletrésztulajdonosok számára való tekintet nélkül határozatképes.

A közgyűlésre a befizetett üzletrésztulajdonosokat tisztelettel meghívja

Sátorajauhely, 1944. okt. 2.
az Igazgatóság

Tárgysorozat:

1. Az Igazgatóság és Felügyelőbizottság jelentése 1941-42. üzletéről.
2. Az évi zárszámadások előterjesztése. Határozathozatal a veszteségről.
3. Az Igazgatóság és Felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.

Mezőgazdasági textil akció utalványai beválthatók.

Férfi, női szövetek, bélésárak, selymek, fehérnemű anyagok, kötött árak nagy választékban

Varga József posztókereskedő Széchenyi-tér 4.

4. Megfűresedett helyre igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok választása.

5. Esetleges indítványok.

Az alapszabályok 13. §-ában foglaltak szerint a meghívó, valamint az 1942. december 31-én megállapított évi mérleg a közgyűlést megelőző 8 napon át a szövetkezet helyiségében a hivatalos órák alatt közszemlére van kitéve és a Sátorajauhelyben megjelenő „Zemplén” című lapban a közgyűlést megelőző 8 nappal előbb közzé van téve.

Mérleg 1942. december 31-én.

Vagyon: M. Kir. Postatakarék-pénztári betéten: 476.763.05 P, 2. Anyag és árukészlet és juttatási maradvány: 58.083.73 P, 3. Juttatásokból fennálló követelések: 303.294.99 P, 4. Be nem fizetett üzletrészek 190.— P, 5. Berendezés, felszerelés: 19.242.71 P, 6. Elszámolási számlák, házipénzes számlája: 718.840.46 P, 7. Átmenő tételek: 1.583.48 P, 8. 1941-42. évi veszteség 40.301.36 P, 9. Árvizkárosultak folyószámlája: (idegen pénzek) 92.146.— P, Összesen: 1.710.445.78 P.

Teher: Üzletrésztörke: 3.842.— P, 2. Az Országos Nép- és Család- védelmi Alapból forgóköze és egyéb hitelezők: 1.609.128.79 P, 3. Átmenő tételek: 1.565.99 P, 4. Árvizkárosultak folyószámlája: (idegen pénzek) 94.909.— P, Összesen: 1.710.445.78 P.

Nyereség-vesztés-számla: Személyi költségek: 22.079.72 P, 2. Utazási költségek: 8.662.99 P, 3. Szövetkezeti személygépkocsi: 1.744.14 P, 4. Dologi költségek: 8.621.54 P, 5. Értékcsökkenési leírások ingóknál: 3.618.69 P, Összesen: 44.327.08 P.

Nyereség: Szövetkezeti személygépkocsi: 2.442.24 P, 2. Kamat: 1.583.48 P, 3. 1941-42. évi veszteség: 40.301.36 P, Összesen: 44.327.08 P.

Fenti mérleget és eredmény-számlát megállapította az Igazgatóság.

Megvizsgálta és a könyveléssel megegyezőnek találta a Felügyelőbizottság. 3580

Veszedelmes padlástűz

A Kölcsey-utca 22. számú házában hétfőn padlástűz támadt, de annak továbbterjedését a sátorajauhelyi tűzoltóság megakadályozta. A hivatalos megállapítás szerint a ház padlásán sok fehérnemű volt elrejtve, s azok között zsiros vagy olajos rongy is volt, ami öngyulladás okozott. Ettől keletkezett a padlástűz.

Felelős szerkesztő: Hegyi József.

Felelős kiadó: Balla János.

Kiadja a Zemplén Könyvnyomda és Lapkiadó Részvénytársaság.

Nyomatott a tulajdonos Zemplén Könyvnyomda és Lapkiadó Rt. betűivel Sátorajauhely.

Mé szomb
Lapzárta
Ké nem a
Előfiz
Egy évre
Fél évre
Negyed é

Munka

Messze új épület. dídkokat s kal, fiatalok rapodó tud nem zettün bokréta h is kívánk hajtsai f be hasit a Mert le uszik. Gép vas szeke ijedt arcu külnék. H nek? Csá mennét ta melyet a h Fent a szdías mu végigmere Mély rész belöte a s meglendit dítöbju m Vérben, az új vilá magyar n is megáll

Setették

A ZRM

A honv sa alapján is megal a nemzet hogy kise zájaruljana vagyonbiz és amig a öket, ilyer rendelke A meg Sátorajau rospatakor öik kezéb megkezd

VILL

V Bogó törvényszé szabb idei ügyvéd, éves korá ♂ A Zs azóloben nyészik. E is mutatko be, ha ho köszönten ♂ A to hivi, A sz deményezé gyümbölcst mennyiség délyi men Δ Egye e héten Ujhelyi és rületén is. tes, igen g